

- забезпечення підтримки органами державної влади розробки і впровадження різних інноваційних проєктів спільно з МОНМС України, а також активна діяльність ВНЗ в діючих державних програмах та проєктах;
- соціально-психологічна підготовка та консультації студентів щодо питань партнерства та працевлаштування.

Вважаємо, що подальше впровадження Європейської кредитно-трансфертної системи навчання подалі сприятиме впровадженню інноваційних структур та розвитку практики соціального партнерства у ВНЗ, в том числі туристичного профілю.

Література:

1. Створення системи соціального партнерства у сфері професійно-технічної освіти: Матеріали, представлені на конкурс на кращий досвід соціального партнерства у сфері ПТО. – К.: Геопринт, 2008. – 206 с.

2. Федорченко В. К. Теоретичні та методичні засади підготовки фахівців для сфери туризму: [Монографія]. За ред. Н. Г. Ничкало – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 472 с.

Попович Сергей Иванович

к. іст. н., зав. кафедри туризму Національного університету фізичного виховання і спорту України

АКТУАЛІЗАЦІЯ ВІДРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Туризм є поняттям соціальним. Однак, як галузь ринкової економіки, у сучасних умовах він перетворився на суто комерційний вид діяльності. Соціальний туризм – це подорожі, походи й екскурсії, що субсидуються з коштів, які виділяються державою на соціальні потреби. Рівень розвитку соціального туризму відображає загальний соціально-економічний стан країни.

Споживачами соціального туристичного продукту в Україні можуть стати громадяни, які потребують соціального захисту, а саме: пенсіонери, інваліди всіх груп і категорій, діти-сироти та діти з багатодітних сімей, студенти, інші мало захищені категорії населення. Специфіка соціального туризму визначає, що грошовий обіг відбувається переважно усередині країни, тобто розширюється податкова база і попит на товари місцевих виробників, стимулюється розвиток виробництва в усіх формах, а також сфери послуг.

Соціальний туризм є важливим чинником відродження та розвитку малих міст і населених пунктів України. Він сприяє підвищенню інвестиційного рейтингу інфраструктури внутрішнього туризму, що у свою чергу, стимулюватиме інтенсифікацію в'їзного (іноземного туризму). Розвиток

соціального туризму сприятиме створенню нових робочих місць та збереженню існуючих, вирішенню проблеми зайнятості у регіонах країни.

Нині Україна перебуває у складній політичній та соціально-економічній ситуації, тому пряма державна підтримка туризму в цілому, та соціального туризму, зокрема, є практично нереальною. Необхідно шукати інші підходи до вирішення існуючої проблеми.

Цілком реальними видаються такі напрями відродження та розвитку соціального туризму:

- пряме фінансування соціального туризму в рамках бюджетів соціальної сфери на різних рівнях;
- пряма та часткова підтримка соціального туризму державою, туристичним бізнесом, суспільними інституціями та громадськими об'єднаннями й рухами);
- розвиток соціального туризму за рахунок самої туристичної сфери;

З вище перелічених напрямів найреальнішою основою розвитку соціального туризму може стати його спільна підтримка з боку держави, туристичного підприємництва та суспільства в цілому. Для цього необхідно формування таких передумов:

- пріоритетність розвитку соціального туризму має стати реальністю;
- споживачами соціального турпродукту мають стати чітко визначені категорії населення, адресна підтримка цих категорій має бути гарантованою;
- форма такої підтримки має передбачати право вибору соціальної туристичної подорожі;
- ціни соціальних турів мають бути співрозмірними рівню соціальної захищеності;
- механізм компенсації витрат з реалізації соціальних турів має стимулювати діяльність туристичних підприємств, що формують і надають ці турпослуги.

Фахівці пропонують також використовувати як джерело доходу для розвитку соціального туризму додатковий збір на отриманий дохід від виїзного (зарубіжного) туризму. Обговорюється можливість використання як додаткового джерела доходу соціальної туристичної ренти. Така рента (як результат господарського використання туристичних ресурсів) може бути представлена як амортизаційний фонд накопичення. Але на сьогодні ці запропоновані варіанти джерел доходів протирічать чинному законодавству і їх використання можливе лише у перспективі, після внесення змін до чинної системи оподаткування.

Також потенційним джерелом фінансування туризму можуть стати вступні та членські внески учасників різних асоціацій і фондів розвитку соціального туризму, у тому числі, й самих соціальних туристів.